

PÕLLUMAJANDUSMASINAD
Tahke mineraalväetise ribaslaoturid
Keskkonnakaitse
Osa 1: Nõuded

Agricultural machinery
Solid fertilizer line-distributors
Environmental protection
Part 1: Requirements

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 13740-1:2003 “Agricultural machinery – Solid fertilizer line-distributors – Environmental protection – Part 1: Requirements” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standardi EN 13740-1:2003 tõlkis inglise keelest eesti keelde Eesti Maaviljeluse Instituudi (EMVI) teadur tehnikakandidaat Väino Jõgeva. Tõlke korrigeeris ja eesti-keelsed terminid töötas välja emeriitprofessor Aimu Reintam.

Käesoleva standardi kavandi ettevalmistamisel osalesid EMVI põllumajandustehnika katselabori teadurid ja insenerid.

Standardi eestikeelse versiooni koostamise eesmärgiks on Euroopa standardis sisalduvate keskkonnakaitsenõuete kättesaadavaks tegemine eesti keeles, arvestades selle standardi eeldatavat ulatuslikku rakendust Eestis.

Standard on eeldatavalt kasutatav tahke mineraalväetise ripp-, haake- ja liikur-ribas-laoturite konstrueerimisel, ehitamisel ja ekspluateerimisel. Selle ettevalmistamine toimus Põllumajandusministeeriumi tellimusel.

Standard on esitatud Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks Eesti Maaviljeluse Instituudi poolt.

Euroopa standard EN 13740-1:2003 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 13740-1:2005, mis on kinnitatud Standardikeskuse 11.02.2005 käskkirjaga nr 11.

Standard EVS-EN 13740-1:2005 asendab jõustumisteatega vastuvõetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 13740-1:2003.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 13740-1:2003 “Agricultural machinery – Solid fertilizer line-distributors – Environmental protection – Part 1: Requirements”. The European Standard EN 13740-1:2003 has the status of an Estonian National Standard.
--

**Agricultural machinery – Solid fertilizer line-distributors –
Environmental protection – Part 1: Requirements**

Matériel agricole – Distributeurs d'engrais solides en
lignes – Protection de l'environnement – Partie 1:
Prescriptions

Landmaschinen – Reihen-Mineraldüngerstreuer –
Umweltschutz – Teil 1: Anforderungen

This European Standard was approved by CEN on 28 February 2003.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Portugal, Slovakia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CEN

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA	3
SISSEJUHATUS	5
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	6
4 NÕUDED	7
4.1 Üldist	7
4.2 Punkri täiteava (täitesuue).....	7
4.3 Puhastamine ja tühjendamine jääkidest	7
4.4 Kokkupuutumine takistustega	8
4.5 Märkimissüsteem (jälgemärkimisseadis, jälgemärgisti)	9
4.6 Punkri (väetisemahuti) mahu hindamine	9
4.7 Väljalaske reguleerimine	9
4.8 Väljalaske reguleerimissüsteem	9
4.9 Töölaiuse reguleerimine	10
4.10 Etteandeseadis	10
4.11 Mahapuistumine	10
4.12 Põiksihiline laotusühtlus (põiklaotusühtlus)	10
4.13 Väljalaske seadmine	10
4.14 Saavutatud väljalaske ühtlus (ühtlikkus)	11
5 KASUTUSJUHEND	11
6 KONTROLLIMINE.....	12
Lisa A (teatmelisa) Tahke mineraalväetise ribaslaoturite kasutusjuhendi kontroll-leht	14
Kirjandus	17

EESSÕNA

Euroopa standardi EN 13740-1:2003 on ette valmistanud CEN-i tehniline komitee CEN/TC 144 “Põllu- ja metsamajanduse traktorid ja masinad”, mille sekretariaati haldab AFNOR.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt oktoobriks 2003.a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt oktoobriks 2003.a.

Käesolev standard koosneb järgmistest osadest üldpealkirjaga “Põllumajandusmasinad. Tahke mineraalväetise ribaslaoturid. Keskkonnakaitse”:

- Osa 1: Nõuded
- Osa 2: Katsetamismeetodid

Lisa A on teatmelisa.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Malta, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

PÕLLUMAJANDUSMASINAD

Tahke mineraalväetise ribaslaoturid. Keskkonnakaitse

Osa 1: Nõuded

Agricultural machinery

Solid fertilizer line-distributors. Environmental protection

Part 1: Requirements

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 13740-1:2003 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 13740-1:2003 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN 13740-1:2003 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 13740-1:2003 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

SISSEJUHATUS

Käesoleva standardi eesmärgiks on üksikasjalikult kirjeldada (spetsifitseerida) nõuded väetiselaoturitele, mida kasutatakse vastavalt kasutusjuhendile nii, et:

- väetiste tahtmatu levimine on välditud;
- on saavutatud väetise ühtlane jaotamine soovitud kulunormiga.

Käesolev standard ei sisalda otseseid nõudeid pikisihilisele jaotumisele. Seda eesmärki käsitlevad osaliselt väetise väljalaske ühtluse nõuded.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard esitab üksikasjalikult (spetsifitseerib) keskkonnakaitse nõuded tahke mineraalväetise ripp-, haake- ja liikur-ribaslaoturite konstrueerimiseks ja ehitamiseks, kaasa arvatud põllumajanduses (põllunduses) ja aianduses kasutatavatele põhimasinatele paigaldatavad väetusmasinad. See esitab nõuded ka kasutusjuhendi minimaalse sisu kohta.

Märkus. Standard on kohaldatav ka seemnekülvikutele, kui masina tootja poolt on kindlaks määratud, et see masin on kohane väetise andmiseks.

Käesolev standard ei ole rakendatav järgmistele masinatele:

- vedelväetise laotamise seadmed; või
- vedelate või granuleeritud taimekaitsevahendite seadmed; või
- tahke mineraalväetise paiske- ja pidevliusega puistelaoturid (mida on käsitletud standardites EN 13739-1 ja EN 13739-2).

Isikukaitse ohutusaspekte ei ole käesolevas standardis arvesse võetud; neid käsitletakse standardikavandis prEN 14017.

Kui on kasutatud terminit “masin”, hõlmab see nii reasväeturit kui ka puistribaslaoturit, välja arvatud määratlustes.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev Euroopa standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete abil muude väljaannete sätteid. Need normatiivviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles Euroopa standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt (kaasa arvatud muudatused).

EN 13740-2:2003 Agricultural machinery – Solid fertilizer line-distributors – Environmental protection – Part 2: Test methods

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesoleva Euroopa standardi jaoks kehtivad alljärgnevad terminid ja määratlused:

3.1 tahke mineraalväetise ribaslaotur (solid fertilizer line-distributor): tahke mineraalväetise laotur, mis laotab väetise ribadena, mis on eraldatud ilma väetiseta ribadega ning mille töölaius on ligikaudu võrdne masina laiusga

3.2 puistribaslaotur (spreading line-distributor): tahke mineraalväetise ribaslaotur, mis puistab väetise ribadena mulla pinnale

3.3 reasväetur (drilling line-distributor): tahke mineraalväetise ribaslaotur, mis väetuskäppade vahendusel sisestab väetise ribadena mulda

3.4 põhimasinale paigaldatud tahke mineraalväetise ribaslaotur (solid fertilizer line-distributor attached to a basic machine): masin, mis puistab väetise ribadena mulla pinnale või sisestab mulda ning on ühitatud teise masinaga, näiteks teravilja ja väetise põimkülvik või eriseadmed tahke väetise laoturitele

3.5 väeturkülvik (combined grain and fertilizer drill): masin, mis samaaegselt külvab seemne ja jaotab väetise